

เรื่องเล่าความสำเร็จ : การสร้างมูลค่าเพิ่มป่านศรนารายณ์เพื่อใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์

กลุ่มป่านศรนารายณ์ สหกรณ์การเกษตรหุบกะพง จำกัด ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีอาชีพปลูกป่านศรนารายณ์และพัฒนาผลิตภัณฑ์จากป่านศรนารายณ์ ซึ่งเมื่อศึกษากระบวนการผลิตป่านฯ ก่อนนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ พบว่า เส้นใยป่านมีขั้นตอนการผลิตเริ่มจากการขูดป่าน การแยกเส้นใยป่าน การล้างเส้นใย การทำให้เส้นใยแห้งโดยการใช้พลังงานแสงอาทิตย์ (การผึ่งแดด) การสาวเส้นใย การถักเปีย การย้อม และการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ โดยขั้นตอนเหล่านี้ก่อให้เกิดเศษเหลือใช้รวมทั้งปัญหาต่างๆ ดังนี้

- 1) ขั้นตอนการขูดป่าน มีเศษป่านสดที่เหลือจากการขูดเป็นส่วนเปลือกนอกของเส้นใยและเศษเส้นใยเป็นจำนวนมาก ซึ่งปัจจุบันยังไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์
- 2) ขั้นตอนการสาวเส้นใย มีเศษป่านที่ทำให้แห้งแล้ว และเป็นเศษที่เหลือจากการสาว ซึ่งปัจจุบันใช้ประโยชน์บางส่วนในการรองกันกล่องกันกระแทก แต่ส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ประโยชน์
- 3) ขั้นตอนการถักเปีย เกิดปัญหา คือ เส้นใยมีความกระด้าง เมื่อนำมาตัดเย็บเป็นกระเป๋า เข็มขัด หรือหมวก จะสร้างความระคายเคืองต่อผู้ใช้ และส่งผลกระทบต่อเสื้อผ้าและร่างกายของผู้บริโภค ซึ่งถือเป็นจุดอ่อนของผลิตภัณฑ์

ศูนย์คลินิกเทคโนโลยี สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้ช่วยเหลือในการแก้ปัญหา โดยพัฒนากระดาษจากป่านสดที่เหลือจากการขูดและการสาว พัฒนาเส้นใยเพื่องานจัดดอกไม้จากส่วนเหลือใช้ในขั้นตอนการสาวเส้นใย เพื่อทดแทนการใช้ป่านรามี่ และสร้างสิ่งประดิษฐ์สำหรับนวดเส้นใยป่านที่ผ่านขั้นตอนการถักเปียแล้ว เป็นสิ่งประดิษฐ์ที่ช่วยให้เส้นใยนุ่มขึ้น แก้ปัญหาเส้นใยกระด้าง ซึ่งพบว่า สมาชิกกลุ่มป่านศรนารายณ์ที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและรับคำปรึกษา จำนวน 40 คน ได้ใช้ประโยชน์จากผลการดำเนินงานดังกล่าวในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชนได้ ซึ่งส่งผลต่อการเพิ่มรายได้ของกลุ่มสมาชิก

